

Dosarul nr. 2ra-588/23
2-19175465-01-2ra-13042023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (L. Mitrofan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (M. Guzun, V. Sîrbu, V. Buhnaci)

ÎNCHEIERE

25 octombrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
judecători

Ion Malanciuc
Oxana Parfeni
Aliona Donos

examinând admisibilitatea recursului declarat de Mitrofan Valeriu,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Mitrofan Valeriu împotriva Ministerului Justiției, Procuratura Generală, Alexandr Bîstrițchii cu privire la repararea prejudiciului moral, încasarea compensației și aducerea scuzelor oficiale,

împotriva deciziei din 30 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Valeriu Mitrofan și a fost menținută hotărârea din 20 ianuarie 2022 a judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 31 octombrie 2021, Mitrofan Valeriu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, Procuraturii Generale, Alexandr Bîstrițchii prin care a solicitat: obligarea procurorului Alexandr Bîstrițchii care a condus sau a exercitat urmărirea penală în dosarele intentate în mod abuziv și ilegal împotriva lui Valeriu Mitrofan să aducă scuze oficiale în numele statului care a fost supus neîntemeiat urmării penale, în formă scrisă la locul de muncă - Centrul de Excelență în construcții din or. Chișinău, str. Gh. Asachi nr. 71, în Monitorul Oficial, posturile de televiziune Moldova 1, Protv Moldova, Prime TV și Publica TV din contul pîrîtului; încasarea prejudiciului moral în mărime de 50 000 de lei din contul d. Alexandr Bîstrițchi în beneficiul reclamantului Valeriu Mitrofan.

În motivarea acțiunii reclamantul Valeriu Mitrofan a indicat că, la 01.09.1985, conform ordinului nr. 51 a fost angajat la Tehnicul de Construcții din or. Chișinău (succesorul de drept fiind Centrul de Excelență în Construcții din or. Chișinău) în calitate de profesor de științe sociale și geografie. La 30.03.1992, după șapte ani de activitate, conform ordinului nr. 15-c, a fost numit în funcția de director adjunct pe educație cu drept de a citi 360 ore. La 28.05.2002 Ministrul Învățământului, în persoana d-lui Gheorghe Sima, la numit pe Mitrofan Valeriu director interimar la Colegiului Industrial și de Construcții din or. Chișinău. Iar la 12.11.2002, directorul Valeriu Pelivan emite ordinul nr.35-p, paragraful 2, prin care Valeriu Mitrofan a fost

eliberat din funcția de director interimar al Colegiului Industrial și de Construcții din or. Chișinău.

A relatat că, la începutul lunii martie 2003 directorul Valeriu Pelivan în mod obraznic și fără nici un temei, a ofensat-o pe profesoara de desen tehnic d-na Robu Maria, iar a doua zi după acest incident, la ședința operativă de luni de pe lângă director, Mitrofan Valeriu a cerut directorului Valeriu Pelivan să-și dea demisia în rezultatul celor întâmplate cu profesoara d-na Maria Robu. Ca rezultat, directorul Valeriu Pelivan, împreună cu șefa secției resurse umane, Guțu Mariana, Lucia Țurcanu, Ada Popovici, Calmîc Vitalie și un grup mic de angajați au întocmit niște procese verbale false prin care au „constatat”, precum că reclamantul a lipsit de la locul de muncă mai mul de 4 ore consecutiv. La 27.03.2003, directorul Valeriu Pelivan a emis ordinul nr.61-p, prin care Mitrofan Valeriu a fost eliberat din funcția de director adjunct pe educație, continuând să îndeplinească funcția de profesor. La 17.09.2004 directorul Valeriu Pelivan a emis ordinul nr. 66-p „Cu privire la aplicarea muștrării în privința lui Valeriu Mitrofan, profesor de geografie și „Noi și legea,, sancțiune care ulterior Curtea de Apel Chișinău a anulat-o ca fiind ilegală.

A opinat reclamantul că, Valeriu Pelivan împreună cu unii angajați din sistemul procuraturii, poliție și alte persoane influente au întreprins toate măsurile posibile și imposibile pentru a-l izola înaintând diferite plângeri la toate organele de control, procuratură, poliție ș.a., ca rezultat subsemnatului Valeriu Mitrofan i-au fost deschise zeci de dosare penale cu zeci de capete de acuzare, iar ulterior au fost conexe într-un singur dosar. La 20.11.2006, Judecătoria Grigoriopol, or. Chișinău, a emis sentința, prin care a dispus: pe Mitrofan Valeriu a-l achita în învinuirea adusă în baza art.352 alin.(2) lit. a),e), CP RM din motivul că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii; pe Mitrofan Valeriu a-l recunoaște vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(2) lit. c), d) CP RM și în baza acestei legi a-l condamna la 3 (trei) ani de închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis; termenul de ispășire a pedepsei de calculat din data de 20.11.2006, ora 15.15, din momentul reținerii; măsura de reprimare a inculpatului de schimbat de la angajamentul de nepărsire a localității cu arest preventiv-imediat din sala de judecată; a include în termenul de ispășire a pedepsei și termenul aflării sub arest din data de 23.09.2004 pînă la data de 30.09.2004; acțiunile civile a părților vătămate a le lăsa fără examinare, explicîndu-le dreptul de a se adresa în instanța în ordinea civilă, în baza principiilor generale.

A indicat că, la 08.02.2007 Curtea de Apel Chișinău, a emis o decizie, prin care a fost casată parțial sentința din 20.11.2006 în partea condamnării și pronunță o nouă decizie, prin care s-a stabilit o pedeapsă de 8 luni de închisoare cu privarea dreptului de a ocupa funcții de conducere pe un termen de 2 ani. La 28.06.2007, Curtea Supremă de Justiție, a emis decizie nouă, prin care a anulat decizia Curții de Apel Chișinău din 08.02.2007 și a pronunță o nouă hotărîre prin care Valeriu Mitrofan a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzută de art.329 Cod Penal cu aplicarea unei pedepse sub formă de amendă în mărime de 150 unități convenționale, fiind eliberat din sala de judecată, fără privarea de dreptul de a ocupa careva funcții sau de a exercita o anumită formă de activitate. La 15.04.2013 Curtea Europeană a Dreptului Omului, cauza Mitrofan contra Republicii Moldova (cererea nr.50054/07) a emis o Hotărîre prin care a dispus, a declară, în unanimitate, cererea admisibilă și că a avut loc

încălcarea art.3 din Convenție și a fost încălcat art.6 paragraful 1 din Convenție și art. 13 din Convenție.

A invocat recurentul că, la 23.11.2013, a depus recurs cu privire la anularea Deciziei Curții Supreme de Justiție din 28.06.2007 și emiterea unei noi decizii prin care să fie achitat cet. Mitrofan Valeriu, de învinuire în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.329 CP RM. La 24.06.2014 Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție, a admis cererea de revizuire depusă de Valeriu Mitrofan și a dispus rejudecarea cauzei la Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecată. Ulterior, la 30.09.2015 Curtea de Apel Chișinău a emis de decizia prin care apelul declarat de procurorul în Procuratura sect. Centru, mun. Chișinău, Radu Sili s-a respins ca fiind depus peste termen, iar apelul declarat de avocatul Alexandru Bodrug, în interesele inculpatului Mitrofan Valeriu, s-a admis, s-a casat sentința Judecătoriei Grigoriopol din 20.11.2006 și pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Procesul penal în privința lui Mitrofan Valeriu în baza art. 190 alin. (2), lit. c), d) Cod penal al RM încetează pe motiv că există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspunderea penală;

Măsura preventivă-arestul preventiv, aplicat prin sentința Judecătoriei Grigoriopol din 20.11.2006 în privința lui Mitrofan Valeriu încetează de drept.

Prin decizia din 05 aprilie 2015 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de Mitrofan Valeriu în propria cauză penală, casat total decizia Curții de Apel Chișinău din 30.09.2015 și s-a dispus rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată. La 01 noiembrie 2016 Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău a emis decizia prin care, apelul avocatului Alexandru Bodrug în numele și interesele inculpatului Valeriu Mitrofan declarat împotriva sentinței Judecătoriei Grigoriopol din 20.11.2006 s-a admis, s-a casat această sentință și pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Mitrofan Valeriu Ion în temeiul art.190 alin.2, lit. c),d) din Codul penal al RM, a fost achitat din motiv că, fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

A menționat reclamantul că, datorită acțiunilor ilegale și abuzive ale procurorului Alexandr Bîstrițchii, timp de 11 ani și 5 luni a fost privat în mod ilegal de posibilitatea de a exercita profesia obținută la Universitatea de Stat. Nu a avut posibilitatea să meargă la cursurile de recalificare. Procesul dat a avut un impact negativ destul de mare care se exprimă și prin faptul că pe parcursul acestei perioade de timp a fost nevoit să exerseze diferite profesii, pentru a întreține familia. Elevii și studenții sub influența ilegalităților comise de directorul Valeriu Pelivan și-au schimbat atitudinea și impresia față de el, stima și respectul care prin muncă a fost câștigat și acumulat pe parcursul a 21 de ani de activitate în această instituție într-o singură zi a fost distrusă, ca rezultat a fost izgonit din domeniu educației. Acțiunile ilegale ale procurorului Alexandr Bîstrițchii și ale directorului Valeriu Pelivan și a instanțelor naționale, odată cu eliberarea sa ilegală din funcție au creat o durere psihologică și sufletească atât lui cât și familiei sale.

La 04.05.2020, Valeriu Mitrofan a înaintat cerere de concretizare a cerințelor prin care a solicitat: atragerea în calitate de pârți Ministerul Justiției și Procuratura Generală; obligarea Ministerului Justiției, Procuraturii Generale și lui A. Bîstrițchii care a condus sau a executat urmărirea penală în dosarele intentate în mod abuziv

împotriva lui Mitrofan Valeriu, să aducă scuzele oficiale în numele statului care a fost supus neîntemeiat urmării penale, în forma scrisă la locul de muncă - Centrul de Excelență în construcții din or. Chișinău, str. Gh. Asachi nr. 71, în Monitorul Oficial, posturile de televiziune Moldova 1, Protv Moldova, Prime TV și Publica TV din contul pîrților; încasarea prejudiciului moral în mărime de 50 000 de lei din contul Ministerului Justiției, Procuraturii Generale și d. Alexandr Bîstrițchi în beneficiul reclamantului Valeriu Mitrofan.

La 14.07.2020, Valeriu Mitrofan a înaintat cerere de concretizare, prin care a solicitat: atragerea în proces în calitate de pîrît Ministerul Justiției; încasarea prejudiciului moral în mărime de 50 000 de lei în beneficiul lui Valeriu Mitrofan din contul Ministerului Justiției; obligarea procurorului Alexandr Bîstrițchi care a condus sau a exercitat urmărirea penală în dosarele intentate în mod abuziv și ilegal împotriva lui Valeriu Mitrofan să aducă scuze oficiale în numele statului care a fost supus neîntemeiat urmării penale, în formă scrisă la locul de muncă - Centrul de Excelență în construcții din or. Chișinău, str. Gh. Asachi nr. 71, în Monitorul Oficial, posturile de televiziune Moldova 1, Protv Moldova, Prime TV și Publica TV din contul pîrîtilui.

La 13.08.2020 Valeriu Mitrofan a depus cerere de concretizare a cerințelor, prin care a solicitat: încasarea prejudiciului sub forma de compensație pentru reținerea ilegală pe parcursul a 8 luni (240 zile) în Penitenciarul nr. 13 a sumei de 960 000 de lei (240 zile x 4 000 lei mărimea compensației solicitată pentru 24 ore de reținere ilegală – 960 000 ,00 lei); încasarea prejudiciului moral în mărime de 50 000 de lei în beneficiul lui Valeriu Mitrofan din contul Ministerului Justiției pentru acțiunile ilegale și abuzive ale procurorului Alexandr Bîstrițchi care a condus sau a exercitat urmărirea penală în dosarele intentate în mod abuziv și ilegal împotriva lui Valeriu Mitrofan; obligarea procurorului Alexandr Bîstrițchi care a condus sau a exercitat urmărirea penală în dosarele intentate în mod abuziv și ilegal împotriva lui Valeriu Mitrofan să aducă scuze oficiale în numele statului care a fost supus neîntemeiat urmării penale, în formă scrisă la locul de muncă - Centrul de Excelență în construcții din or. Chișinău, str. Gh. Asachi nr. 71, în Monitorul Oficial, posturile de televiziune Moldova 1, Protv Moldova, Prime TV și Publica TV din contul pîrîtilui; încasarea prejudiciului moral în mărime de 500 000,00 lei în beneficiul lui Valeriu Mitrofan din contul Ministerului Justiției al RM, pentru reținerea ilegală pe parcursul a 8 luni (240 zile) în Penitenciarul nr. 13.

Își întemeiază pretențiile pe prevederile Legii nr.1545 din 25.02.1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, cu modificările ulterioare.

Prin încheierea din 20 ianuarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a încetat procesul civil, intentat la cererea de chemare în judecată depusă de Mitrofan Valeriu către Ministerul Justiției cu privire la repararea prejudiciului moral în mărime de 500 000 lei pentru detenția ilegală pe parcursul a 8 luni în Penitenciarul nr. 13.

Prin hotărârea din 20 ianuarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Mitrofan Valeriu către Ministerul Justiției, Procuratura Generală, Alexandr Bîstrițchi cu privire la repararea prejudiciului moral, încasarea compensației și aducerea scuzelor oficiale, ca neîntemeiată.

La 21 ianuarie 2022, Valeriu Mitrofan a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 20 ianuarie 2022, iar la data de 04 mai 2022, a depus cererea de apel motivată.

La 04 februarie 2022 Valeriu Mitrofan a declarat recurs împotriva încheierii Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 20 ianuarie 2022.

Prin decizia din 30 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Mitrofan Valeriu, cu menținerea în vigoare a hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 20 ianuarie 2022.

S-a respins recursul declarat de Mitrofan Valeriu împotriva încheierii Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 20 ianuarie 2022, prin care s-a încetat procesul civil, intentat la cererea de chemare în judecată depusă de Mitrofan Valeriu către Ministerul Justiției cu privire la repararea prejudiciului moral în mărime de 500 000 lei, pentru detenția ilegală a reclamantului pe parcursul a 8 luni în Penitenciarul nr. 13.

Pentru a decide astfel instanța de apel a reținut că, pentru aplicabilitatea reglementărilor legale statuate în Legea nr.1545, în fiecare caz în care se pretinde încasarea despăgubirilor materiale și morale cauzate prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, urmează să fie întrunite cumulativ atât circumstanțele prevăzute la art.3, cât și circumstanțele prevăzute la art. 6 ale Legii nr.1545. Art. 6 din Legea nr. 1545, stabilește că, dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea și modul stabilite de prezenta lege, apare în cazul: a) devenirii definitive și irevocabile a sentinței de achitare; b) scoaterii persoanei de sub urmărire penală sau încetării urmăririi penale pe temeuri de reabilitare; c) adoptării de către instanța judecătorească a hotărârii cu privire la anularea arestului contravențional în legătură cu reabilitarea persoanei fizice; d) adoptării, de către judecătorul de instrucție, în condițiile art. 313 alin. (5) din Codul de procedură penală, în privința persoanei achitate sau scoase de sub urmărire penală, a încheierii privind declararea nulității actelor sau acțiunilor organului de urmărire penală sau organului care exercită activitate specială de investigații.

Astfel, Legea nr. 1545 reglementează expres și exhaustiv cazurile, modul și condițiile angajării răspunderii patrimoniale pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile ilicite comise în procesele penale și contravenționale de organele de urmărire penală, de procuratură și de instanțele judecătorești, fiind inadmisibilă survenirea răspunderii în alte cazuri decât cele stabilite de legiuitor.

Cu referire la cazul dedus judecății, Colegiul consideră că, instanța de fond corect a concluzionat asupra netemeinicii pretenției de reparare a prejudiciului moral, fiind apreciate critic argumentele reclamantului/apelant privind acțiunile pârâtului/intimatului Alexandr Bîstrițchii, și respectiv, atragerea la răspundere personală a acestuia prin prisma Legii Nr.199 din 16.07.2010, or, conform art.3 alin.(2) al Legii enunțate, prevederile prezentei legi se aplică demnitarului în partea în care statutul acestuia nu este reglementat prin legi speciale. În cazul în care soluțiile juridice prevăzute de prezenta lege și de legea specială care reglementează activitatea demnitarului respectiv diferă, se aplică prevederile legii speciale corespunzătoare.

A menționat Curtea de Apel Chișinău că, la caz, cauza a fost examinată în temeiul prevederilor legale statuate în Legea nr.1545, prevederile Legii nr.199 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică ne fiind aplicabile.

Consideră ca este neîntemeiată și nejustificată pretenția privind încasarea prejudiciului moral în mărime de 50 000 de lei din contul procurorului, lui Mitrofan Valeriu, aceasta fiind înaintă împotriva pârâtului necorespunzător, precum și pretenția cu privire la încasarea prejudiciului sub forma de compensație pentru reținerea ilegală pe parcursul a 8 luni (240 zile) în Penitenciarul nr. 13 a sumei de 960 000 de lei (240 zile x 4 000 lei mărimea compensației solicitată pentru 24 ore de reținere ilegală – 960 000 ,00 lei).

Cu referire la solicitarea privind la obligarea procurorului de a aduce scuze oficiale în numele statului, Alexandr Bîstrițchii fiind procurorul care ar fi condus sau a exercitat urmărirea penală în dosarele intentate în mod abuziv în privința lui Mitrofan Valeriu, Colegiul a notat că, potrivit reglementărilor legale înserate la art.12 alin.(1) din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, procurorul care a condus sau a exercitat urmărirea penală ori procurorul ierarhic superior aduce scuze oficiale în numele statului persoanei care a fost supusă neîntemeiat urmării penale. Or, în conformitate cu alin. (2) al aceluiași articol, scuzele oficiale ale procurorului se aduc în cazul: a) scoaterii integrale a persoanei de sub urmărire penală; b) încetării urmării penale în cazurile prevăzute la art.275 pct. 7) și 8) și art. 285 alin. (2) pct. 2) CPC; c) devenirii definitive și irevocabile a sentinței de achitare.

Cu referire la caz, instanța de apel a constatat că, reclamantul/apelant, nu a prezentat probe concludente și pertinente din care s-ar putea reține cu certitudine că, anume procurorul Alexandr Bîstrițchii ar fi condus sau ar fi exercitat urmărirea penală.

La data de 02 aprilie 2023 și la 08 aprilie 2023, Mitrofan Valeriu a depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel.

În motivarea recursului a invocat că decizia instanței de apel este neîntemeiată, ilegală și pasibil de a fi casată dat fiind faptul că nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele, care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond, concluziile instanțelor inferioare expuse în hotărârile sale sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, astfel, fiind aplicate eronat normele de drept material și normele de drept procedural.

A notat recurentul că, instanțele inferioare au ignorat argumentele și probele din dosar care confirmă faptul că a fost condamnat ilegal, conform unui articol care nu există în Codul penal, fiind eliberat din funcție, circumstanțe stabilite în art. 3 al Legii 1545, pe de o parte și fiind emisă în privința sa o sentință de achitare, circumstanță prevăzută de art. 6 al Legii 1545, pe de altă parte.

A indicat recurentul că la emiterea hotărârilor, instanțele de judecată au ignorat prevederile art. 5 din Legea nr. 1545, din 25.02.1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

A menționat Valeriu Mitrofan că, nu este nici o hotărâre a instanței de judecată prin care s-ar fi obligat procurorii care au instrumentat cele 26 de dosare să ceară scuze pentru erorile și crimele comise la instrumentarea tuturor dosarelor intentate împotriva sa.

A mai relatat că, la caz sunt întrunite cumulativ atât circumstanțele prevăzute de art. 3 al Legii nr. 1545-prejudiciu material și moral reparabil, cât și circumstanțele prevăzute de art. 6 al Legii menționate - cazurile de apariție a dreptului la repararea prejudiciului.

Consideră că instanțele naționale trebuie să țină cont de satisfacția echitabilă acordată de către CEDO în situații similare și să acorde despăgubiri comensurabile în acest sens pentru prejudiciul cauzat prin încălcarea art. 5 din Convenție. Or, în prezenta cauză quantumul compensației încasate nu acoperă suferințele trăite de către reclamant, fapt ce impune modificarea quantumului acestuia în sensul majorării. Conform art. 53 alin. (2) din Constituție, statul răspunde patrimonial, potrivit legii, pentru prejudiciile cauzate prin erorile săvârșite în procesele penale de către organele de anchetă și instanțele judecătorești. Repararea prejudiciului moral se face și în lipsa vinovăției autorului, faptei ilicite în cazul în care prejudiciul este cauzat prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a arestului preventiv sau a declarației scrise de a nu părăsi localitatea, aplicarea ilegală în calitate de sancțiune administrativă a arestului, muncii neremunerate în folosul comunității și în alte cazuri prevăzute de lege. Dacă legea nu prevede altfel, simpla constatare a încălcării unui drept sau interes recunoscut de lege fără plata de despăgubiri oferă satisfacție echitabilă persoanei vătămate doar când aceasta corespunde cu natura dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat și persoana vătămată astfel va putea obține o valoare nepatrimonială superioară prejudiciului moral suferit.

Recurentul a menționat că, instanțele inferioare eronat au conchis că termenul deținerii sale în penitenciar a fost luat în considerare de către instanța de judecată la stabilirea quantumului prejudiciului moral în sumă de 100 000 de lei, or acesta a fost acordat pentru alte cerințe.

A susținut că, instanțele de judecată nu au dat apreciere tuturor cerințelor și argumentelor invocate de către participanții la proces.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 30 noiembrie 2023.

La 21 februarie 2023, copia deciziei din 30 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa participanților la proces, fapt confirmat prin scrisoarea de expediere a actului judecătoresc (f.d. 184, vol.2).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, recursul declarat de Mitrofan Valeriu, la 02 aprilie 2023 și la 08 aprilie 2023, se consideră depus în termenul stabilit de lege.

Curtea Supremă de Justiție, la 13 mai 2023, a expediat în adresa intimaților copia recursului declarat de Mitrofan Valeriu cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire, anexată la materialele dosarului (f.d. 60, vol.3).

La 19 mai 2023 Procuratura Generală, a depus referință, prin care a solicitat respingerea cererii de recurs depusă de Mitrofan Valeriu, ca inadmisibilă.

Conform art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct. 1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023.

Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi. Respectiv, recursul declarat de Mitrofan Valeriu a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Examinând temeiurile recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului.

La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Mitrofan Valeriu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270 și 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Mitrofan Valeriu.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Ion Malanciuc

judecători

Oxana Parfeni

Aliona Donos